



Skydda dig mot brand
Information och tips

Viktigt att tänka på vid brand



1. Rädda!

Rädda dig själv och andra som är i livsfara.



2. Varna!

Varna alla som är i närheten som kan hotas av branden.



3. Larma!

Ring 112.

Tala om var det brinner och vad det är som brinner, om det finns instängda människor och vem du är.

Möt upp räddningstjänsten när de kommer.



4. Släck!

Släck branden om du tror att du kan klara det utan risk.

Handla snabbt!

Om det börjar brinna har du bara några minuter på dig innan bostaden är fylld med rök. Då måste du handla snabbt och rätt.

Brinner det i den lägenhet som du är i, stäng in branden så den inte sprids och försök ta dig ut. Ring 112.

Brinner det hos grannen eller om det finns rök i trapphuset, stanna kvar i lägenheten. Gå inte ut i rökfyllt trapphus! Ring 112. Ställ dig vid ett fönster eller balkong så du syns.





Ta dig ut på ett säkert sätt

Röken är det största hotet när det brinner. De flesta som omkommer i bränder dör av brandröken, inte av lågorna. Brandröken söver och kväver och gör det svårt att veta exakt var du är om du försöker ta dig ut. Den stiger alltid uppåt. Nere vid golvet, under röken, kan du se bättre och andas lättare så huka dig eller kryp på alla fyra om det behövs.

Stäng in branden och åk inte hiss

Om det brinner i din lägenhet och du inte kan släcka, stäng in branden. Hjälp andra, ta er ut, och stäng dörren efter er när alla kommit ut. Undvik om möjligt rökfyllda rum, och **åk aldrig hiss om det brinner.**



Gå aldrig ut i ett rökfyllt trapphus!

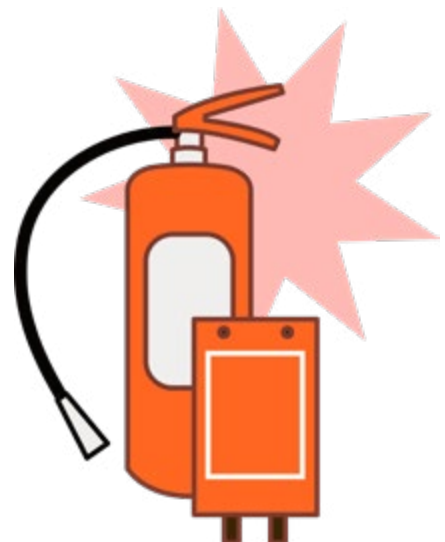
Om det brinner i grannens lägenhet och det är rök i trapphuset – stanna i din lägenhet och vänta på hjälp. Normalt står en lägenhet emot brand i ungefär en timme, och lägenhetsdörren klarar oftast att stå emot brand i en halvtimme.

Så släcker du!

Mindre bränder i hemmet kan släckas utan någon speciell släckutrustning. Om det börjar brinna när du lagar mat på spisen ska du kväva elden med ett lock eller en brandfilt. Om du häller vatten på brinnande fett eller olja kan det bli en ångexplosion som kan sprida branden och ge svåra brännskador. Eld i trä, papper och tyg kan du släcka med vatten eller genom att kväva elden med en filt, matta eller liknande.

Brandsläckare

Det är bra att ha en brandsläckare i bostaden så att du snabbt kan släcka mindre bränder. Bra släckutrustning för hemmet är 6-kilos pulversläckare och brandfilt. Med en pulversläckare kan du släcka de flesta typer av mindre bränder.





Så skyddar du dig

Det finns flera saker du kan göra för att skydda dig mot brand:

- ▶ Se till att du har brandvarnare, brandsläckare och brandfilt i din lägenhet.
- ▶ Testa din brandvarnare regelbundet.
- ▶ Förvara inga saker i trapphus och källargångar.
- ▶ Lämna inte köket när du lagar mat.

Brandvarnare

Om det börjar brinna när du sover kan brandvarnaren rädda liv. Den reagerar på den livsfarliga röken och varnar dig. Brandvarnaren ska vara placerad så att du kan höra den när du sover. I en större lägenhet behövs det flera, till exempel en i varje sovrum. Den ska sitta i taket minst 50 centimeter ut från närmaste vägg.

Kontrollera att brandvarnaren fungerar, minst en gång i månaden eller efter att du varit borta en längre tid. Du testar den genom att använda testknappen. Byt batteri när brandvarnaren varnar för dåligt batteri eller om den inte fungerar.

Rengör brandvarnaren en gång om året. Dammsug och torka av den på utsidan.



Lås inte med nyckel inifrån

Självklart måste du få låsa om dig i ditt hem. Men om du låser dörren inifrån med nyckel och inte bara med låsets vred blir det mycket svårare att ta sig ut när det brinner. Det försvårar också för räddningstjänsten att rädda dig i en nödsituation.

Spisvakt

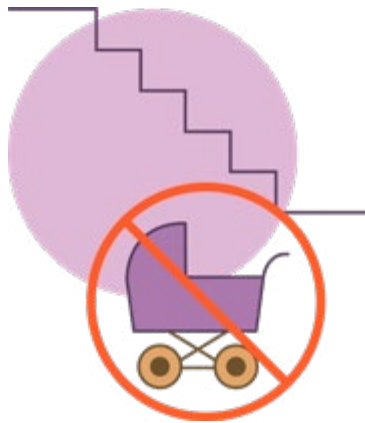
En spisvakt är en automatisk övervakning av köksspisen som kan vara ett bra hjälpmedel. Den har en inbyggd timer som gör att spisen stänger av sig själv om den lämnas på för länge eller om det skulle börja brinna.

Försäkring

En hemförsäkring kan inte skydda dig mot brand, men om en olycka händer är det bra att ha en försäkring som täcker det som kan gå förlorat. Förvara gärna fotografier och en förteckning över föremålen i ditt hem på en säker plats.



Allmänna utrymmen



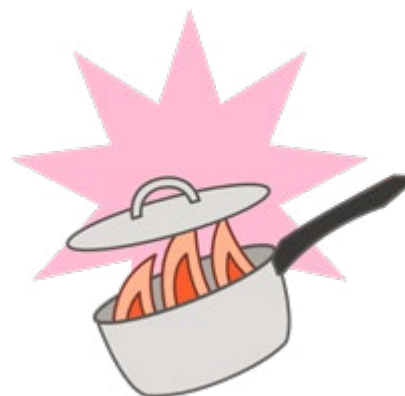
Ett trapphus är en utrymningsväg och ska hållas fri så att räddningstjänsten kan komma fram om det skulle behövas. Barnvagnar, skor eller cyklar får därför aldrig lämnas i trapphuset eller entrén. Inte heller soppåsar, möbler eller andra saker. Detta gäller även källargångar och utanför förråd. Förutom att det blir skräpigt och svårt att komma fram så kan det öka risken för spridning av anlagd brand, minst var fjärde brand är anlagd.

Saker i trappuppgångar och andra allmänna utrymmen är en brandfara.

Faran i köket

Fett och olja kan börja brinna om temperaturen blir för hög. När du steker eller friter ska du därför alltid ha ett lock till hands. En brand på spisen måste kvävas och det gör du enklast med locket som hör till pannan eller grytan. Lämna aldrig köket när du lagar mat.

Rengör filtret till köksfläkten regelbundet. Där fastnar fett, och om det fattar eld kan branden lätt sprida sig i köket och genom ventilationskanalen till andra delar av huset.



Annat att tänka på

- ▶ Hushållsmaskiner, vitvaror och laddare till elektriska produkter kan börja brinna. Du kan minska risken för sådana bränder genom att sköta om produkterna och använda dem på rätt sätt.
- ▶ Lämna aldrig levande ljus utan uppsikt!
- ▶ Var försiktig med rökning, fyrverkerier och brandfarliga vätskor.

Elektriska produkter

Laddare, tv-spel, lampor och datorer – vi har många elektriska apparater hemma som kan bli överhettade. Det är en vanlig orsak till brand, så var noga med att inte täcka över dem. Apparater kräver omvårdnad. Se till att sladdar och kontakter är hela. Använd inte starkare lampor än vad armaturen tål.

Tv, dator, stereo och mobil

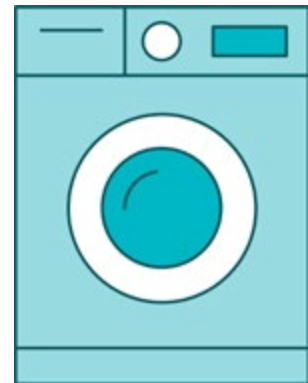
Ett bra sätt att undvika tv-bränder är att alltid stänga av tv:n med strömbrytaren, inte bara med fjärrkontrollen. Det är också viktigt att tv:n, datorn och stereon står fritt så att luftcirkulationen inte hindras. Ladda mobiltelefon eller surfplatta när du är hemma och vaken. Lägg produkten du laddar på hårt underlag och ta bort föremål som kan börja brinna.

Hushållsapparater

Dra alltid ur kontakten när du har använt kaffebryggaren, strykjärnet eller brödrosten.

Tvätt och disk

Det är vanligare än man tror att det börjar brinna i tvättmaskinen, torktummlaren eller diskmaskinen. Därför ska du inte låta dessa maskiner vara på när du går och lägger dig eller går hemifrån.



Risken med rökning

Den vanligaste orsaken till att människor mister livet i bostadsbränder är glöden från en cigarett. Det krävs ingen eld för att personen ska sövas till döds. Det räcker med den koloxid som utvecklas vid förbränning av möbler eller kläder. Att röka i sängen, fåtöljen eller soffan kan därför vara mycket riskfyllt.

Se alltid till att fimparna är helt släckta när du tömmer en askkopp. Ett säkert sätt är att spola av dem i vatten innan du kastar dem i soporna.



Brandfarliga vätskor

Brandfarliga vätskor som bensin, T-röd, och fotogen ska förvaras i sina originalförpackningar med originaletiketten kvar, och på ställen där barn inte kommer åt dem. Eftersom vätskorna avger ångor som är explosiva är det livsfarligt att tända en grill eller brasa med dem.

Förvara så lite brandfarliga vätskor som möjligt i din bostad, högst 10 liter, och ha dem aldrig i källar- eller vindsförråd. Träsor som använts med exempelvis möbelpolish, terpentin eller teakolja kan börja brinna av sig själva. Skölj dem i varmt vatten och häng dem luftigt.



Levande ljus och fyrverkerier

Om du tänder levande ljus, välj stadiga ljusstakar i material som inte kan brinna. Ljusmanschetter i tyg innebär en risk. Placera ljusen på säkert avstånd från material som kan fatta eld, och låt dem inte brinna ner helt. Ställ aldrig värmeljus direkt på ett bord eller en bänk, och inte för tätt ihop. Lämna aldrig barn ensamma med levande ljus eller öppen eld.

En god regel är att den som tänt ljusen också släcker dem, eller att den som går sist ut ur rummet släcker ljusen.

Fyrverkerier orsakar många bränder och skador. Följ anvisningarna och fyra inte av raketer så att de kan hamna på någons balkong, fönster eller annat ställe där de kan orsaka brand.

Fakta om brand

Så släcker du om det brinner i

Kläder

Om det brinner i någons kläder gäller det att vara snabb: Lagg ner personen på marken. Kväv branden med en brandfilt eller vad som finns till hands. Lagg på brandfilten från huvudet och neråt så att lågorna inte slår upp mot personens ansikte.

Trä, tyg, papper eller möbler

Släck med brandfilt, vatten eller handbrandsläckare.

Olja eller fett

Om det brinner på spisen kväv elden genom att lägga på ett lock. Du kan också använda en brandfilt. Stäng av fläkten. Försök aldrig släcka elden i en kastrull eller stekpanna med vatten!

Stearin

Kväv elden med en brandfilt eller liknande, eller använd handbrandsläckaren.

En elektrisk apparat

Dra först ur kontakten. Släck sedan med vatten eller din handbrandsläckare. Om möjligt försök att få ut apparaten i det fria, exempelvis på balkongen.

En brandfarlig vätska

Släck elden med din handbrandsläckare eller kväv med en brandfilt eller liknande.

Enkla tips som kan förhindra brand

- Rök aldrig i sängen.
- Stanna hemma när tvättmaskinen, diskmaskinen eller torktumlaren är igång.
- Täck inte över elektriska element eller apparater.
- Se till att lampor och spotlights inte är nära något brännbart eller kan trilla ner.
- Byt blinkande lysrör. De kan överhettas. Byt glimtändaren samtidigt.
- Dra ur kontakten när hårtorkar, mobil-laddare och datorer inte används.
- Var rädd om sladdar. En trasig sladd kan orsaka kortslutning och brand.
- Ställ värmeljus var för sig. Om de står tätt ihop kan värmen bli så hög att allt stearin antänds och skapar en kraftig låga.
- Se till att det är fritt ovanför tända ljus och att de står stadigt.
- Blås ut ljusen när du lämnar rummet!

Källa: Din Säkerhet

Vanliga orsaker till brand

- Bortglömd mat på spisen
- Anlagd brand
- Rökning
- Levande ljus